

Załącznik do Zarządzenia Nr 17/2023/2024
Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Rosku
w sprawie wprowadzenia Standardów Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem
obowiązujących w Szkole Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Rosku

STANDARDY OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM

W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W ROSKU

Rosko, 29.01. 2024 r.

Spis treści:

Rozdział I Akty prawne

Rozdział II Podstawowe terminy

Rozdział III Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy osobą dorosłą, a uczniem

Rozdział IV Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia uczniów

Rozdział V Zasady i procedury podejmowanych interwencji

- w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika, osobę trzecią, innego ucznia lub opiekuna
- „Niebieskiej karty”
- w sytuacji, gdy dziecko jest krzywdzone, dyskryminowane na terenie szkoły przez pracownika lub inną osobę dorosłą

Rozdział VI Rekrutacja pracowników

Rozdział VII Ochrona danych osobowych oraz wizerunek dzieci w placówce

Rozdział VIII Bezpieczne korzystanie z Internetu i mediów elektronicznych

Rozdział IX Udostępnianie rodzicom i uczniom standardów do zapoznania się z nimi ich stosowania

Rozdział X Monitorowanie realizacji Standardów, ewaluacja

Rozdział X Przepisy końcowe

Standardy Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem

Preambuła

" Kiedy śmieje się dziecko, śmieje się cały świat".

Janusz Korczak

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Rosku jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Członkowie personelu placówki traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez personel wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownik realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych naszej placówki oraz swoich kompetencji.

Rozdział I

Akty prawne

- Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359)
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606).
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 31 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 10 maja 2018r. o ochronie danych osobowych
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)- art.12 i 12a
- Ustawa z dnia 24 maja 2000r. o Krajowym Rejestrze Karnym (t.j.Dz..U. z 2021r. poz.1709).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn.zm)

- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 4 lutego 1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (art.81)
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.) -art. 23 i 24
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.).

Treść

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury "Niebieskiej karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska karta" (Dz. U. z 2023 r. poz.1870).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)

Rozdział II

Podstawowe terminy

1. **Personelem** lub **członkiem personelu** jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, a także wolontariusz i stażysta.
2. **Dzieckiem** jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
3. **Opiekunem** dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
4. **Zgoda rodzica** dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.

5. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu placówki lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

Krzywdzeniem jest:

a) przemoc fizyczna- uszkodzenie ciała, zadawanie bólu, groźba.

Zauważalne symptomy przemocy fizycznej: ślady palców/ przedmiotów na ciele dziecka, okrągłe punktowe poparzenia, opuchlizna, złamania, zwichnięcia, skarpetkowe odparzenia, siniaki w nietypowych miejscach.

Obserwując zachowanie dzieci, zauważalne jest: lęk przed rozebraniem się, lęk przed dotykiem drugiej osoby, strój nieadekwatny do pory roku i pogody, nadmierna apatia lub agresja, noszenie ciemnych okularów, także przy braku słońca.

Większy nacisk kładziemy na obserwacje symptomów i zachowań dziecka, jeśli pracujemy z uczniem niewerbalnym.

b) przemoc emocjonalna to poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, krytykowanie, wciąganie w konflikt osób dorosłych, brak właściwego wsparcia, stawianie dziecku wymagań, którym nie jest w stanie sprostać.

Formy przemocy psychicznej: niedostępność emocjonalna, zaniedbywanie emocjonalne, relacja z dzieckiem oparta na m. in. obwinianiu, odrzucaniu, nieuznawaniu indywidualności dziecka.

Objawy przemocy psychicznej: zaburzenia mowy, moczenie się, nadmierna potliwość, zaburzenia snu, depresja, fobie, lęki, poczucie kontroli emocji, nieufność wobec innych, problemy szkolne.

c) przemoc seksualna to angażowanie dziecka w aktywność seksualną dziecka przez osobę dorosłą, zarówno w kontakcie fizycznym, jak i bez kontaktu fizycznego.

Konsekwencje somatyczne przemocy seksualnej: infekcja dróg moczowo- płciowych, urazy zewnętrzne narządów płciowych, bóle przy oddawaniu moczu/ kału, infekcje jamy ustnej, urazy ciała związane ze stosowaniem przemocy fizycznej, spadek apetytu, trudności z chodzeniem/ siedzeniem, przerwanie błony dziewiczej, ciąża.

Konsekwencje poznawcze, emocjonalne, behawioralne: zbyttnia erotyzacja dziecka, zachowania masturbacyjne, erotyczne rysunki lub zabawy, zaburzenia snu/ koszmary,

izolowanie się, lęk- fobia, nerwica, depresja, nadpobudliwość ruchowa, poczucie winy, krzywdy.

d) przemoc ekonomiczna to niezapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka (właściwe odżywianie, ubiór, potrzeby edukacyjne)

e) zaniedbywanie to niezaspokojenie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica.

Objawy zaniedbania: częsta absencja w szkole / przedszkolu, wagarowanie, ubiór nie adekwatny do pory roku, niedożywienie, zaniedbanie pod względem higienicznym i zdrowotnym, bierność.

6. Osoba odpowiedzialna za Internet to wyznaczony przez kierownictwo placówki członek personelu, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie placówki oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie.

7. Osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem to wyznaczony przez dyrektora szkoły członek personelu sprawujący nadzór nad realizacją Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w placówce.

8. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

9. Osoby współpracujące ze szkołą to osoby wykonujące zadania zlecone na terenie Szkoły na mocy odrębnych przepisów (np. higienistka, fotograf itp.)

Rozdział III

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy osobą dorosłą, a uczniem

1. Najważniejszą zasadą czynności podejmowanych przez pracownika jest działanie dla dobra ucznia i w jego interesie. Dorosły traktuje ucznia z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność

i potrzeby. Obowiązuje to wszystkich pracowników, zarówno stażystów czy wolontariuszy. Wyżej wymienione osoby potwierdzają podpisem oświadczenie o znajomości i akceptacji Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem- (**Załącznik nr 1** do niniejszych Standardów.)

2. Pracownik utrzymuje odpowiednie relacje z uczniami i za każdym razem rozpatruje, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec ucznia są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych uczniów.

3. Pracownik w kontakcie z uczniami trzyma się następujących zasad:

- a) jest cierpliwy i z szacunkiem odnosi się do ucznia ;
- b) ze skupieniem słucha ucznia i adekwatnie do pytania udziela odpowiedzi;
- c) nie obraża, nie upokarza i nie zawstydzia ucznia;
- d) nie podnosi głosu, chyba że zamierza ostrzec przed niebezpieczną sytuacją;
- e) tajnych informacji o uczniu nie rozpowszechnia nieuprawnionym, dotyczy to również wizerunku. *Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989.*

4. Podejmowane decyzje dotyczące ucznia powinny uwzględniać jego oczekiwania, ale należy również pamiętać o bezpieczeństwie pozostałych uczniów.

5. Uczeń ma prawo do prywatności, odstępnie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a uczeń o takim fakcie powinien być jak najszybciej poinformowany.

6. W sytuacji, kiedy konieczna jest rozmowa z uczniem na osobności, pracownik powinien pozostawić uchylone drzwi, bądź poprosić innego pracownika o uczestniczenie w rozmowie (zasada ta nie dotyczy: pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, psychologa).

7. Pracownik nie powinien używać wulgaryzmów, niestosownych żartów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.

8. Pracownikowi Szkoły nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.

9. Pracownik Szkoły zobowiązany jest do równego traktowania uczniów, niezależnie

od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.

10. Pracownik szkoły zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów uczniów.

11. Pracownik bez zgody opiekuna nie może upubliczniać wizerunków uczniów w celach prywatnych, również zawodowych.

12. Pracownik ma absolutny zakaz:

- a) relacji seksualnych z dzieckiem;
- b) przedstawiania treści i zachowań o charakterze seksualnym i pornograficznym wobec dzieci oraz bezwzględny zakaz udostępniania tych treści;
- c) zachęcania dziecka do spożywania alkoholu, wyrobów tytoniowych, narkotyków, dopalaczy.

13. Pracownicy zapewniają dzieciom poczucie bezpieczeństwa, a w sytuacji, kiedy będą potrzebować pomocy, otrzymują stosowne wsparcie.

14 Wychowawcy oddziałów przedszkolnych oraz poszczególnych klas obowiązkowo przedstawiają Standardy Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem, które obowiązują w Szkole Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Rosku wychowankom, zapewniając, że otrzymają pomoc.

15. W przypadku, kiedy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, zobowiązany jest postępować zgodnie z instrukcją postępowania, obligatoryjnie w przypadku delikatnych spraw, gdzie jest podejrzenie nieprzestrzegania Standardów, do poinformowania dyrekcji (np. zauroczenie ucznia w pracowniku, bądź pracownika w uczniu).

16. W relacji pracownika z dzieckiem:

- a) niedozwolone jest przemocowe zachowanie,

- b) obowiązuje bezwzględny zakaz popychania, bicia itp.
- c) obowiązuje zakaz dotykania dziecka w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu pracownika, uczeń potrzebuje np. przytulenia, powinien mieć każdorazowo uzasadnienie zaistniałej sytuacji oraz swojego zachowania względem ucznia,
- d) kontakt fizyczny z uczniem nigdy nie może być niejawny,
- e) nie powinno angażować się w zabawy typu: łaskotanie itp.
- f) pracownik, który ma świadomość, iż uczeń doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z uczniem, wykazując zrozumienie i wycucie,
- g) niedopuszczalne jest również spanie pracownika w jednym łóżku lub pokoju z uczniem podczas wycieczek szkolnych,
- h) w uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z uczniem.

Do sytuacji takich zaliczyć można:

- pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a uczeń/ jego opiekun wyrazi zgodę;
- pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w spożywaniu posiłków;
- pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w poruszaniu się po szkole.

17. Kontakt pracownika z dzieckiem poza godzinami pracy:

- a) jest co do zasady zabroniony,
- b) nie powinno się zapraszać uczniów do swojego miejsca zamieszkania, spotkania z uczniem lub jego opiekunem powinny odbywać się na terenie szkoły,
- c) jeśli zachodzi konieczność kontaktu z uczniem, opiekunem lub też nauczycielem poza godzinami pracy szkoły, dozwolone środki, z których powinniśmy korzystać to dziennik elektroniczny,
- d) jeśli pracownik musi spotkać się z uczniem poza godzinami pracy szkoły (lub jego opiekunem), wymagane jest poinformowanie o tym fakcie dyrekcji, a opiekun musi wyrazić na taki kontakt zgodę,
- e) w przypadku, gdy pracownika łączą z uczniem lub jego opiekunem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych uczniów, opiekunów

i pracowników.

Rozdział IV

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia uczniów

1. Pracownicy szkoły posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich, takie jak:

- uczeń jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie;
- uczeń kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
- uczeń żebrze - uczeń jest głodny;
- uczeń nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.;
- uczeń nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
- uczeń ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić i są w różnej fazie gojenia;
- podawane przez ucznia wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., uczeń często je zmienia;
- pojawia się niechęć do lekcji wychowania fizycznego - uczeń nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
- boi się rodzica lub opiekuna, boi się powrotu do domu;
- uczeń wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła
- uczeń cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości
- uczeń jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samookalecza się itp.;
- uczeń osiąga słabsze wyniki w nauce, w stosunku do swoich możliwości;
- uczeń ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
- używa środków psychoaktywnych;
- nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małoletniego);
- w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu ucznia zaczynają dominować elementy/motywy seksualne;
- uczeń jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku;
- uczeń ucieka z domu;
- nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania ucznia;

- uczeń mówi o przemocy.

2. Jeżeli z objawami u ucznia współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że uczeń jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione.

Niepokojące zachowania rodziców to:

- rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń ucznia;

- rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem ucznia;

- rodzic (opiekun) mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża strofuje ucznia (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);

- rodzic (opiekun) poddaje małoletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca małoletniego;

- rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami małoletniego;

- rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;

- rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji;

- rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie;

- rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji; wypowiada się niespójnie;

- rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;

- rodzic (opiekun) faworyzuje jedno z rodzeństwa;

- rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;

- rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy szkoły podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy.

4. Pracownicy Szkoły monitorują sytuację i dobrostan ucznia..

Rozdział V

Zasady i procedury podejmowanych interwencji

Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika, osobę trzecią, innego ucznia lub opiekuna

Pierwszy krok: poinformowanie osób powołanych do Szkolnego Zespołu Reagowania w Kryzysie, którego członkami są :

- Dominika Janecka- wicedyrektor Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Rosku,
- Sylwia Janasek - Świerniak- pedagog szkolny, pedagog specjalny,
- Weronika Regulska- sekretarka Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Rosku,
- wychowawcy oddziałów przedszkolnych w Rosku i we Wrzeszczynie przy Szkole Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Rosku,
- wychowawcy poszczególnych klas w Szkole Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Rosku,

Uczestnicy wyżej wymienionego zespołu są zobowiązani do uruchomienia profesjonalnej relacji pomocowej, polegającej na zapewnieniu bezpieczeństwa dziecka i poszanowaniu jego godności. Działania zespołu pozostają w zgodzie z aktualnie obowiązującymi przepisami.

Równolegle z poinformowaniem zespołu prowadzona jest rzetelna diagnoza sytuacji, polegająca na:

- a) uzyskaniu jak najpełniejszych odpowiedzi w postaci sporządzenia notatki ze zdarzenia;
- b) wywiadu nakierowanego na dostarczenie informacji:
 - Kto krzywdzi dziecko?
 - Co się wydarzyło?
 - Dlaczego mnie to niepokoi?
 - Jakie są formy krzywdzenia?
 - Gdzie i kiedy ma miejsce krzywdzenie (szkoła, dom, inne)
 - Od jak dawna trwa krzywdzenie?
 - Jak często dochodzi do krzywdzenia?
 - Jak intensywne jest krzywdzenie? (czas trwania, częstotliwość, jaki jest obraz/siła obrażeń)

- Jak krzywdzenie wpływa na dziecko?
- Co wiem o dziecku – jakie potrzeby ma dziecko? (choroby i zaburzenia współistniejące)
- Jak dziecko funkcjonuje w sytuacji krzywdzenia?
- Czy ktoś jeszcze wie o krzywdzeniu?
- Czy były już podejmowane próby pomocy dziecku? Jaki przyniosły efekt?
- Czy w środowisku rodzinnym jest osoba dorosła wspierająca dziecko?
- Jak ja mogę pomóc dziecku?
- Kto jeszcze może pomóc dziecku – jakie instytucje mogę zaangażować?

Drugi krok: ZABEZPIECZENIE. Konieczne jest zbadanie bezpieczeństwa dziecka. Jeśli w danym momencie bezpośrednio zagrożone jest życie lub zdrowie dziecka, nasze działanie musi się skupić na bezpośredniej ochronie dziecka i zakładać działania mające na celu natychmiastowe wyjęcie dziecka z rodziny lub odseparowanie od pracownika szkoły, u którego jest podejrzenie krzywdzenia.

Interwencyjne telefony: policja, pogotowie. Dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego pracownik powiadamia policję, wydział rodzinny i nieletnich sądu rejonowego oraz prokuraturę rejonową o popełnieniu przestępstwa. Równoległe powiadamia pracownika socjalnego w rejonie.

Działania interwencyjne Szkolnego Zespołu Reagowania w Kryzysie mogą być realizowane w ramach trzech ścieżek:

- karnej (zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa);
- cywilnej (wniosek o wgląd w sytuację rodzinną dziecka);
- procedury Niebieskiej Karty (przemoc domowa);
- dyscyplinarnej (względem stosowania przemocy przez pracownika szkoły).

Interwencję karną należy podjąć w przypadku przestępczości na szkodę małoletnich:

- Przeciwno wolności seksualnej i obyczajowości np. zgwałcenie, wykorzystanie seksualne, prezentowanie pornografii;
- Przeciwno rodzinie i opiece np. znęcanie się, porzucenie, uprowadzenie;
- Przeciwno wolności np. groźba karalna, nękanie, naruszenie intymności seksualnej;
- Przeciwno życiu i zdrowiu np. ciężki uszczerbek na zdrowiu pobicie;
- Przeciwno czci i nietykalności cielesnej np. zniewaga, zniesławienie.

(Wzór zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwie **załącznik nr2**)

Wniosek o wgląd (przykładowy dokument załącznik nr3)

Gdy sąd rodzinny uzna, że dobro dziecka jest zagrożone, może wydać odpowiednie zarządzenia:

- zobowiązać rodziców do: współpracy z asystentem rodziny,
- nakazać uczestniczenie w warsztatach umiejętności wychowawczych,
- skierować małoletniego do placówki wsparcia dziennego,
- nakazać rozpoczęcie terapii rodzinnej, poradnictwa,
- umieścić małoletniego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, zakładzie rehabilitacji leczniczej,
- nałożyć nadzór kuratora.

Interwencja do sądu rodzinnego podejmowana jest wtedy, kiedy wyczerpują się nam środki współpracy z rodziną lub rodzice nie podejmują działań na rzecz dziecka, zgodnie z zaleceniami i wskazówkami.

Wszczęcie procedury Niebieskiej Karty

W przypadku podejrzenia przemocy domowej pracownik szkoły (wychowawca, psycholog, pedagog) przeprowadza rozmowę z uczniem (w przypadku ucznia nie komunikującego się werbalnie od razu zgłasza sprawę Szkolnemu Zespołowi Reagowania w Kryzysie). Rozmowa dotyczy: podtrzymywania relacji opartej na zaufaniu, udzielaniu informacji o dalszych krokach, braku zgody na bicie, dotykaniu bez zgody dziecka, ukazywanie, że to poważna sprawa, która wymaga pomocy innych, zaufanych osób, np. pedagoga/psychologa szkolnego. Informuje również o konieczności kontaktu z rodzicami, gwarantując dziecku bezpieczeństwo. Samodzielnie i/lub wraz z członkiem Zespołu wypełnia formularz NK-A.

(Niebieska karta załącznik nr4)

Uprawnienia do wypełnienia formularza mają: policjant, pracownik OPS, pracownik ochrony zdrowia, pracownik oświaty, członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W przypadku stwierdzenia, że problem krzywdzenia nie wymaga sięgnięcia po środki represji karnej wobec rodziny i izolowania od niej dziecka i że możliwa jest współpraca z rodzicami:

1. Wzywa się do szkoły rodziców/opiekunów prawnych ucznia na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego (wychowawca, psycholog, dyrektor);

2. Zawiera z rodzicami kontrakt o współpracy na rzecz poprawy sytuacji dziecka i rodziny.

3. Podejmuje działania wynikające z potrzeb dziecka i rodziny w kierunku:

- wzmocnienia dziecka, udzielenia wsparcia w sytuacji kryzysowej i traumatycznej poprzez zapewnienie mu pomocy psychologiczno- pedagogicznej na terenie szkoły,

- wspierania rodziny poprzez kierowanie do instytucji oferujących np. poradnictwo, konsultacje psychologiczne, terapię uzależnień, terapię dla sprawców przemocy, grupy wsparcia, warsztaty umiejętności wychowawczych,

- pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych poprzez zastosowanie procedur mediacyjnych bądź kierowanie do mediatorów,

- zabezpieczenia socjalnego poprzez kierowanie do instytucji oferujących: poradnictwo i warsztaty w zakresie metod poszukiwania prac, zorganizowanie pomocy finansowej, rzeczowej, ciepłego posiłku w szkole itp.

4. Rodzice zostają poinformowani o podjęciu interwencji założenia „Niebieskiej Karty”. Przekazanie formularza NIEBIESKA KARTA-B

5. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, pedagog szkolny upoważniony przez dyrektora szkoły składa niezwłocznie zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do Policji, Prokuratury lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

W sytuacji, gdy dziecko jest krzywdzone, dyskryminowane na terenie szkoły przez pracownika lub inną osobę dorosłą

1. Każdy pracownik szkoły, który zauważy negatywne zachowania innego pracownika w stosunku do dziecka, ma obowiązek interwencji. Informuje o braku zgody na takie zachowanie, działanie i zgłasza sytuację osobie powołanej w Szkolnym Zespole Reagowania

w Kryzysie. Powołane osoby przeprowadzają rozmowę z dzieckiem i osobami posiadającymi znaczące informacje w tej sprawie. Sporządzony jest opis sytuacji (notatka służbowa).

2. Pedagog szkolny opracowuje plan pomocy dziecku, z którym zapoznaje dyrektora szkoły i wychowawcę klasy.

3. Dyrektor szkoły oraz pedagog szkolny wdrażają działania pomocowe oraz profilaktyczne i monitorują je.

4. Dyrektor Szkoły przeprowadza osobne rozmowy z pracownikiem i dzieckiem oraz jego rodzicami/opiekunami prawnymi. Zapisuje wraz z pracownikiem kontrakt eliminujący nieodpowiednie zachowania. Ustala plan pomocy dziecku.

5. Dyrektor, jeśli podejrzewa popełnienie przestępstwa oprócz w/w wszczyna procedury zewnętrzne: zawiadamia policję, prokuraturę lub Kuratorium w celu rozpoczęcia postępowania dyscyplinarnego.

6. Gdy zaplanowane działania nie przyniosą rezultatu, dyrektor podejmuje działania wynikające z Kodeksu Pracy.

Rozdział VI

Rekrutacja pracowników

1. Dyrektor, zanim nawiąże współpracę z przyszłym pracownikiem szkoły lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem uczniów lub z opieką nad nimi, sprawdza informacje, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr,

3. Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr, który jest ogólnodostępny . Ten rejestr nie wymaga zakładania konta.

4. Z systemu teleinformatycznego Dyrektor otrzymuje informacje zwrotne, które drukuje i składa do części A akt osobowych, związanych z nawiązaniem stosunku pracy. To samo dotyczy Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestr. Przy czym w przypadku tego drugiego Rejestru wystarczy wydrukować stronę internetową, na której widnieje komunikat, że dana osoba nie figuruje w rejestrze.

5. Dyrektor od przyszłego pracownika Szkoły wymaga dokumentu z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności;

6. Jeżeli przyszły pracownik nie ma polskiego obywatelstwa, to powinien przedłożyć informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi, lub informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów;

7. Dyrektor pobiera od kandydata oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczypospolita Polska), w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej,

8. Są państwa, które nie posiadają informacji o niekaralności i nie przewidują wydawania takiej informacji lub nie prowadzą rejestru karnego. Wtedy przyszły pracownik składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym,

uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi,

9. Przyszły pracownik pod oświadczeniami składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o następującej treści: *Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia*. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

10. Wzór oświadczenia o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych stanowi **Załącznik nr5** do niniejszych Standardów.

Rozdział VII

Ochrona danych osobowych oraz wizerunek dzieci w placówce

1. Placówka zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Placówka, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
3. Wytyczne dotyczące zasad publikacji wizerunku dziecka stanowią **Załącznik nr 6**

Rozdział VIII

Bezpieczne korzystanie z Internetu i mediów elektronicznych

1. Placówka, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych stanowią **Załącznik nr 7** do niniejszej Polityki.

2. Na terenie placówki dostęp dziecka do Internetu możliwy jest:

- a. pod nadzorem pracownika placówki na zajęciach komputerowych;
- b. za pomocą sieci wifi placówki, po podaniu hasła.

3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika placówki, ma on obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownicy placówki czuwają także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas lekcji.

4. W miarę możliwości osoba odpowiedzialna za Internet przeprowadza z dziećmi cykliczne szkolenia dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu.

5. Placówka zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu przy komputerach, z których możliwy jest dostęp swobodny.

Rozdział IX

Udostępnianie rodzicom i uczniom standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania

1. „Standardy Ochrony Dzieci przez Krzywdzeniem” są dokumentem dostępnym dla rodziców, uczniów, pracowników.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej szkoły, dostępny w sekretariacie szkoły oraz pokoju nauczycielskim.
3. Dokument omawiany jest na pierwszym zebraniu z opiekunami w danym roku szkolnym.
4. Nauczyciel daje opiekunowi do podpisania oświadczenie, że zapoznał się ze Standardami. Opiekun w oświadczeniu może zaproponować swoje sugestie. Jeśli takie się pojawiają, nauczyciel przekazuje je osobie odpowiedzialnej za realizację

Standardu.

5. Nauczyciele, wychowawcy na lekcji wychowawczej mają obowiązek zapoznania uczniów ze Standardami oraz omówienia ich.

Rozdział X

Monitorowanie realizacji Standardów

1. Dyrektor placówki wyznacza osobę odpowiedzialną za Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem w placówce.
2. Osoba, o której mowa w punkcie poprzedzającym, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów oraz za proponowanie zmian w Polityce.
3. Osoba, o której mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, przeprowadza wśród personelu placówki, raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów
Wzór ankiety stanowi **Załącznik nr 8** do niniejszych Standardów.
4. W ankiecie członkowie personelu placówki mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać naruszenia Standardów w placówce.
5. Osoba, o której mowa w pkt. 1 niniejszego rozdziału, dokonuje opracowania wypełnionych przez personel placówki ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitorowania, który następnie przekazuje dyrektorowi szkoły.
6. Osoba wyznaczona przez dyrektora wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza personelowi placówki nowe brzmienie Standardów.
7. Szczegółowy opis Standardów Ochrony Dzieci przed Krzywdzenia stanowi **Załącznik nr9**

Rozdział X
Przepisy końcowe

1. Standardy Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników, uczniów, rodziców poprzez wydanie zarządzenia dyrektora szkoły oraz umieszczenie na stronie internetowej szkoły.

Dyrektor Szkoły Podstawowej
im. Powstańców Wielkopolskich
w Roskur

mgr Roman Frąckowiak